ሓዳስ ኤርትራ

መበል 32 ዓመት ቁ.188 | ዓርቢ 7 ሚያዝያ 2023 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2 "ሉኪሚያ" እንታይ እዩ?

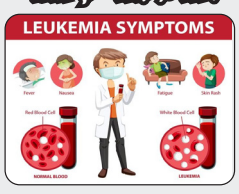

ገጽ 3 ካብ ጀማን ክሳብ ዓረዛን ግዘግዛን

ገጽ 4 መዓልቲ መሬት

ገጽ 5 መጽሐት "ሻሎት" ምስ እሓታ ትጽንበር

ገጽ 7 ውድድራት መንእሰያት ሰራሕተኛታቲ ጀሚሩ

ማሕበረ-ኮም ኤርትራውያን ነበርቲ ጀርመን ጉባኤ ኣካይዱ

ማሕበረ-ኮም ኤርትራውያን ነበርቲ ጀርመኒ "ምሕያል ኤርትራዊ ነፃ እዋናዊ ሶማም ከሉ" ብዘለዎ ቴማ ብ25 መጋቢት ኣብ ከተማ ፍራንክፈርት ጉባኤ ኣካይዱ።

ኣብ'ዚ ካብ 27 ከተማታት ዝተወከሉ ተሳተፍቲ ዝተረኽበሉ ጉባኤ፡ ሓለፋ ህዝባውን ኮማውን ጉዳያት ኣቶ ካሕሳይ ተወልደ ኣብ ዘስመየ ቃል፡ እቲ ጉባኤ ኣብ ሓደስቲን ትሰፉውን ምዕራፍ ህንጸት ሃገር ይቃናዕ ምህላዉ ፍሉይነት ነፀግለሎ ጠቒሱ፡ ማሕበራ ኮም ውዳቢታቱ ኣብዚሉ፡ ብቑዕንዱ ቁልዑን መንእሰያትን ምስ ሃገርሚ ባህሉ-ምን ታሪኻ-ምን ዘለዎም ምትእስሳር ከደልድልን መድረኽ ዝጠልቦ ኣብርሃቶ ክዛረርን ትጸበት ነፀግዞገር ገለጸ።

ካብ ኣለይቲ ማሕበረ-ኮም ኣቶ የወሃንስ ርእሶም ኣብ ዘቕረቦ ናይ ሰለስቲ ዓመት ጸብጻብ ዝተገብሩ መደባት፡ ምምሃር ቋንቋ-ኣይ፡ ዝምድና ኣባላት፡ ተራን ኣበርክቶን ሓደስቲ መንእሰያት፡ ርክብ ምስ በትጽሕፈት ቁጽጽራዊ ጉዳያት፡ ከምኡ'ውን ዝተኻየደ ወፈያታትን ካልኦን ዝምልከት ዝርዝራዊ መብርሂ ኣቕረበ።

ኣቶ የወሃንስ ኣቦዓቢ፡ ምቕያር ቁጽጽራታት፡ ድሩትነት ሞያዊ ዓቕሚ፡ ማሕበራዊ መረጋገጺ፡ ፕሮጀክትታት ናይ ምምዋል ዓቕምን ዘይምምዕባል ትሑት ባህሊ ምጽዋር፡ ብሩራት ምዕባል ኣፈታትሓ ግርጭት፡ ልሕሉሕን ድኽምን ርክባት፡ ትሑት ኽቕሑትን ካልኦን፡ ካብ ቀንዲ ብድህታት ማሕበረ-ኮም ነፀምዘኽት ኣብዚህ።

ኣብል ሪጀሚት ኣኽል ሃገራዊ ሸምገለ ጀርመን ኣቶ ተኽሉ ሰብኣ፡ ኣደ-መንበር ሃማይኤ ጨንፈር ጀርመን ወ/ሮ ልኡል ተወልደ፡ ነምኡ'ውን ካብ ህግደፍ ጨንፈር ጀርመን ኣቶ ተኽለይ መሓሪን ኣብ ዝተገብረ ቃል ደማ፡ ዝተጠቕሰ ብድህታት ንምቅላል ብወገደት ንምስራሕ ዘሎ ቅሩብነት ኣረጋገጸ።

ጠቕላሊ ቁጽኒል ኤርትራ ኣቶ ክብረኣብ ተኽኣት ንተሳተፍቲ ኣብ ዝሰጉ ንኣምር መረሓኽት ዝምልከት ኣስተምህሮ፡ መረሓኽት ማሕበረ-ሞት - ኣብ ሃገራዊ መደባት፡ ማሕበራዊ ህይወት ኤርትራዊ ዜጋ ወገደት ምስ ሃገራውያን ውዳቢታት፡ ተራ መረሓኽት ኣብ ወገደትን ዕቡዳት ንጥፈታት ውዳቢታትን ማሕበራትን፡ ነምኡ'ውን ምሕቡሓብ ዜጋታት ዝምልከት ሰፊሕ መብርሂ ኣቕረበ።

ኣብ መወዳኢታ ጉባኤኛታት፡ ንኽልተ ዓመት እተገልግል ኣህያዲት ኣኽል ድሕሪ ምምሪጽ፡ ብወገደት ህዝቢን ሰራዊትን ዝሃለኽል ዘሎ መደባት ልምጣትን መሽተን ብምግላጽ ንምድጋፉ ዘሎ ድልውነት ኣረጋገጸ።

ሰገነይቲ - ኣብ ባህርያዊ ድኾኒን ጸረ-ባልዕን ዘተኩረ ኣስተምህሮ ተዋሂቡ

ኣብ ንኡስ ዞባ ሰገነይቲ፡ ንበደላ ኣብ ዝተኻየዱን ሓረስቶት፡ ኣብ ተጠቃምነት ባህርያዊ ድኾኒን ጸረ-ባልዕ መድሃኒትን ዘተኩረ ኣስተምህሮ ተዋሂቡ።

እቲ ኣስተምህሮ፡ ኣጋይዝ ምድላውን ረብሓታትን ባህርያዊ ድኾኒን ጸረ-ባልዕ መድሃኒትን፡ ነምኡ'ውን ኣሉታዊ ሳዕቤናት ዘይብሉም ጉሓፋት ተጠቒምካ ዝዓሉ ድኾኒ ዘጠቓለለ'ዩ።

ክኢላ ባህርያዊ ድኾኒን ጸረ-ባልዕን ወ/ሮ ኣድያም ረዚ ኣብ ዝሰጡዎ ሓብረታ፡ ሓረስቶት ካብ ተጠቃምነት ቀመማዊ መድሃኒትን እቶት ተቒጠባ ዘለዎም ኣብ ከብኣም ብቑለሉ ክርክቡ ብዘይርኣዩ፡ ጥረ ሃገራት ባህርያዊ ድኾኒ ኣዳልያም ክጥቀሙ ምጹዱ።

ዘቤታውያን ጉሓፋት ተመሳረሐም ኣብ ሕርሻዊ ጥቕሚ ክወዕሉ ስለዘኽእሉ፡ ኮሚሽነር ትሕዝቶ ዘይብሉም ጉሓፋት ብዋጽኣ ክተሓዙ ነምዘዛኽ ብምጥቃስ ድማ ሕዮምት ተኽሊ ንምውጋድ'ውን ሓረስቶት ብባህርያዊ መንገዲ ዝተዳለወ መድሃኒት ክጥቀሙ ኣዘኻኺሩ።

ኣብ መወዳኢታ፡ ኣመሓዳሪ ንኡስ ዞባ ሰገነይቲ ኣቶ ዓብደልቃድር ሓጂ ዓሊ፡ ሕርሻዊ እቶት ንምዕባይ ዝተወሃበ ስልጠና ኣገዳሲ ምዃኑ ኣጠቓሊሎም፡ ንዝተገብረሉ ሓገዝ ምስጋና ኣቕሪቦም።

ኤርትራ፡ ኣብ ኣኼባ "ኮሚሽን ምክልኻል ጥዕና ብቑሊ" ተሳቲፋ

ኤርትራ፡ ካብ 27 ክሳብ 31 መጋቢት ኣብ ሮማ - ኢጣልያ ዝተቓንዐ መባል 17 ኣኼባ "ኮሚሽን ምክልኻል ጥዕና ብቑሊ" ተሳቲፋ።

ኣብ'ዚ ኣኼባ፡ ኣብ ሚኒስትሪ ሕርሻ ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ኣገልግሎት ሕጋጋትን ቁጽጽርን ኣቶ ተኽለኣብ ምሳዮም፡ ነምኡ'ውን ተኻኢ ቀዋሚ ወኻል ሃገረ ኤርትራ ኣብ ትካላት ሕብራት ሃገራት ኣብ ኢጣልያ ኣቶ ኣስመሮም ከኣ ተሳቲፎም።

"ኮሚሽን ምክልኻል ጥዕና ብቑሊ"፡ ብወኻልቲ ሃገራት "ኣህጉራዊ ወዕል ምክልኻል ብቑሊ ዝቑመ ላዕለዋይ ኣኽል ከይኑ፡ ንጥፈታት ናይ'ዚ ኣህጉራዊ ወዕል ንምትግባር፡ ፖሊሲታትን መምርሒታትን ብምድላው ትግባሪኦም የረጋግጽ።

ኣህጉራዊ ወዕል ምክልኻል ብቑሊ፡ ክሳብ ሕጂ - ሶማሊያዊ ባልዓት ብቑሊ ንምቁጽጻር ዝሕሞሙ 46 ደረጃታት ብምድላው፡ ሃገራት ክጥቀሞሉ ዘርጊሑ ኣሎ።

በዚ መሰረት፡ ሚኒስትሪ ሕርሻ፡ ኣብ ኣህጉራዊ መዓርፎ ሄርት፡ ኣስመራ፡ ኣብ ወደባት ባጽዕን ዓሰብ፡ ነምኡ'ውን ኣብ ተሽሄይ ናይ ወሽባ ዝኾጣታት ብምምህራት፡ ሶማሊያዊ ባልዓት ብቑሊ ንምቁጽጻር ይሰርዑ ነፃግሎ ይፍለጥ።

ማኣከላይ በትጽሕፈት "ኣህጉራዊ ወዕል ምክልኻል ብቑሊ"፡ ኣብ ትሕቲ ኣላይነት ወድብ መግቦን ሕርሻን (FAO)፡ ኣብ ሮማ - ኢጣልያ ይርከብ።

ኤርትራ ካብ 1995 ጀሚራ ኣብል ናይ'ዚ ኣህጉራዊ ወዕል ምኾና ዝፍለጥ'ዩ።

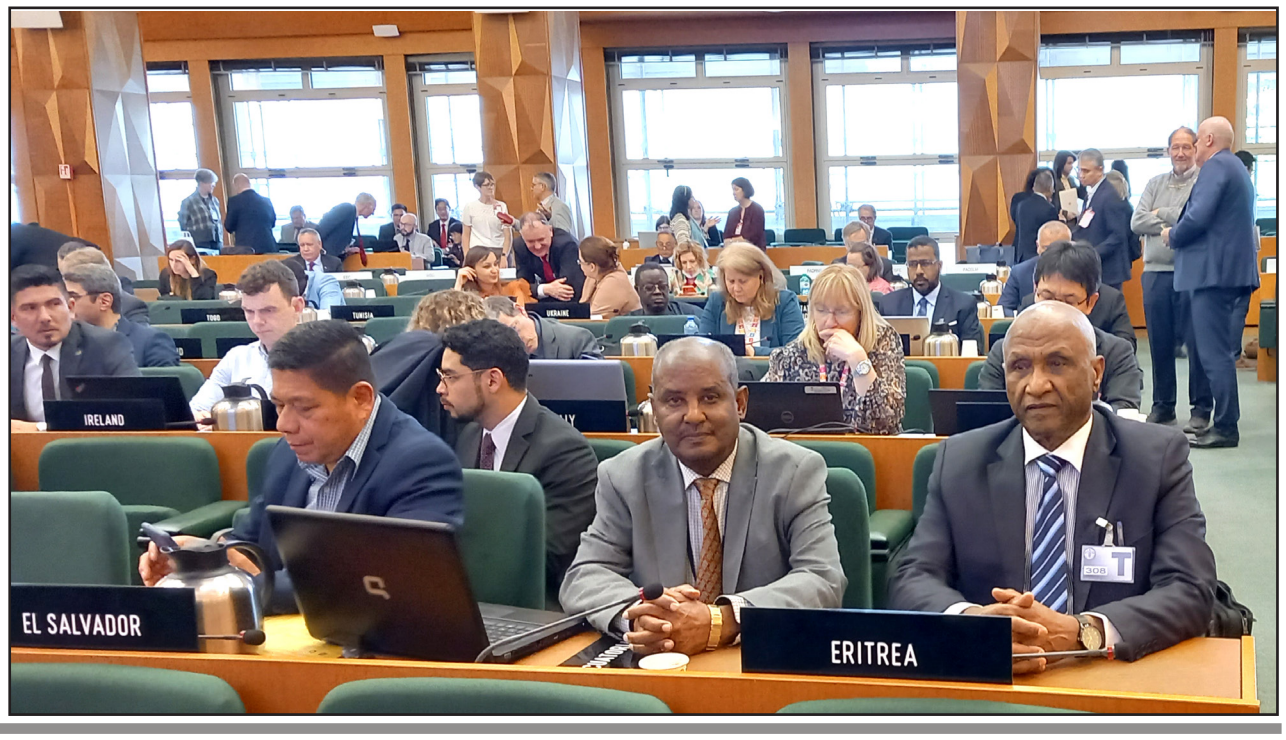

ጥዕና

ሱሌማን ኣሕመድ

‘ሉኽምያ’ እንታይ እዩ?

‘ለኣምያ’ ንጸዓዱ ዋህዮታት ደም ዝኮንሽፍ ከሉ ዓይነት ሕማም መሽረዮ የመልክዝ። ብሽመይ እቲ መሽረዮ ይምዕበል? ንዘበል ኣብ ዓይነት ናይ ‘ለኣምያ’ን ኣንዘበ ኣጠቓቕሑኡን ይምርኢሉ።

‘ለኣምያ’፡ ብሰኽ ዘይንብር ምወላኽን ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ይኸሰኽ።

ንቑያሐቲ ዋህዮታት ደም፡ ንጸዓዱ ዋህዮታት ደም፡ ነፀምኡ’ውን ‘ፕላትሌትስ’ ዝሉቀሑ ኣዘዩ ግዘፍ ምደባ ናይ ደም ዋህዮታት እዩ ዘሎ። ብሓፈሻዊ ኣገላልጻ ‘ለኣምያ’ ግን ንመሽረዮ ጸዓዱ ዋህዮታት ደም እዩ ዘመልክዝ።

እየም ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ልዕሊ ዓቐን ሰለ ዝኾነ፡ ንቑያሐቲ ዋህዮታት ደም ‘ፕላትሌትስ’ን ግቡእ ዋዕናዊ ስርሑም ኣብ ምንባሮን ዕንቅፋት ይጥንም። እቲ ተፅጠሩ ዘሎ ልዕሊ ዓቐን ትርፊ ጸዓዱ ዋህዮታት ደም’ውን ኣብ ጥቕሚ ዝወዕል ኣይኮነን።

ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ኣብ ተፈጥሮኣዊ ስርዓተ - ምክልኻል ሕማም ልውል ተራ እዩ ዘለዎም። ኣሉስና ብባክተርያ፡ ቫይረሱ፡ ዕሲ. (fungi)፡ ዘንዘብር ዋህዮታት (abnormal cells) ነፀምኡ’ውን ኣብ ካልኦት ባዕዳውያን ታህዋስያን (foreign substances) ከይጥቃዕ ደኣ’ኸሉ።

‘ለኣምያ’ ኣብ ዝሓመመ ሱብ ሜ፡ እየም ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ነፀም ንዘበ ንጥፈታቱም ኣይጸድን እየሞ። እየም ዘይንብር ጸዓዱ ዋህዮታት ብዝበዝሑ ሰለ ዝራብሑ፡ ኑየም ንዘራት ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ክውበልልዎም እየም ዝረኣዩ።

መብዘኣትኦም ጸዓዱ ዋህዮታት ደሞ ኣብ ኣንነዕ ናይ ሜጃሚ እየም ዝራብሑ። ገለ ዓይነት ሜና ኣብ ሱር ዕያሹዳ (lymph nodes)፡ ኣብ ላልኸ (spleen) ነፀምኡ’ውን ኣብ ጸኪ. ናይ ክሳድ (thymus gland) ይሰርሐ።

ሓንኣብ ምስ ቁመ፡ ብቑምብዩታት ደም ኣብሉም ናብ መላእ ሱብኽና እናተጓዕዙ ኣብ ረኽሰን ካልኣ መጥቃዕታታት ሕማምን ይፈሊኹ።

ምልክታት ‘ለኣምያ’

ዝተፈላለዩ ዓይነት ‘ለኣምያ’ እየም ዘለዉ። ዝተፈላለዩ ዋዕናዊ ጸጦት ደማ የነፀበ። ሓደ ሱበ ‘ለኣምያ’ ምስ ዝተፈጠመ ኣብቲ ፊለማ ዝኾነ ዓይነት ምልክታት ክረኣዩ ኣይክእልን ይኸውን። እቲ ሕማም እናበኣሰ ኣብ ዝኾደሉ ደረጃ ግን፡ እዞም ዝነፀበ ምልክታት ክረኣዩ ይኽእሉ፦

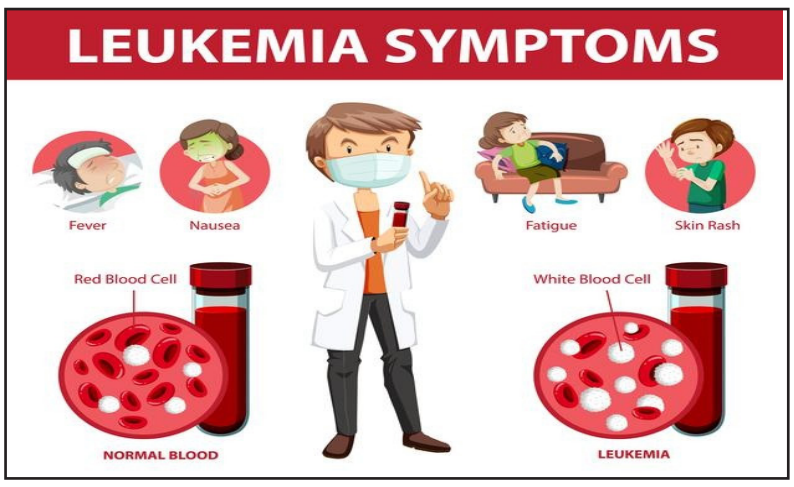

* ዋላ ዕረፍቲ ወነደኻ ክጠፍኣ ዘይክእል ምልክቲን ድኻምን
* ምቁሳልን ብቑለሉ ምድማይ
* ረሽኻ ቁራቁሪ ምባልን
* ተደጋጋሚ ረኽሲ ኣኽኣ፡
* ቃዝ ኣብ ኣጸጽምትን መሳግሮን
* ቃዝ ርእሰ፡ ነፀምኡ’ውን ዘጽቂርጽ ቃዝ ኣብ ክሳድ፡
* ተምሳኒ
* ምንፍርፋር፡
* ዘይንብር ምቑናስ ክብደት ሱብኽ፡
* ተደጋጋሚ ምርሃጽ ብፍላይ ኣብ ግዜ ለይቲ፡
* ሕጽረት እስትንፋስ
* ምወላኽ ዓቑን ጸዓም ክብድን ላልኸን
* ምፍሕሓው ቁርጠት ሱብኽ ወዘተ እየም።

‘ለኣምያ’ ናብ ዝተፈላለየ ክፍሊ ኣኽሰት ክጠጽሕ እኽሰ። ኣብዩም ኣኽሰት ብዝወርዱ ጉድኣት ዝተፈላለየ ምልክታት የስዕብ እዩ። ንኡቡት፡ እቲ መሽረዮ ናብ ስርዓተ መካኒ ከኣሕፍሕ እኽሰ፦

* ተደጋጋሚ ቃዝ ርእሰ፡
* ተምሳነን ዕርመርን
* ምኩሓት ኣደነቡ
* ጭዋዳታት ሱቡት ብምክእ ክነቀጻጽር ዘይምኽኣል።

* ምንፍርፋር ዝሓመሰሉ ምልክታት ይፈጥር።

እቲ መሽረዮ ብኽመይ የስኣሕፍሕ ኣብ ዓይነት ናይቲ ‘ለኣምያ’ እዩ ዝምርኮቱ።

‘ለኣምያ’ ናብ ካልእ ክፍሊ ሱብኽና’ውን ከኣሕፍሕ ይኽእል እዩ።

* ኣብ ጸላም ከብዩ፡
* ኣብ ኣማዕት፡
* ኣብ ልቢ፡
* ኣብ ከሊት፡
* ኣብ ፍረ-ኑብኒ ከኣሕፍሕ ይኽእል።

ዓይነታት ሕማም ‘ለኣምያ’

‘ለኣምያ’ ብቑልጣፈ ኣመዓብልኡ ቡቲ ዘወረዶ ጉድኣት ነፀምኡ’ውን ብዓይነት ናይዩም ኣቡቲ ሕማም ዝዋህኡ ዋህዮታት፡ ኣብ ክልተ ይኽፈል።

ብቑልጣፈ ኣመዓብልኡ ነበድ/ ቅጽበታዊ (acute) ነፀምኡ’ውን ሕዱር (chronic) ተባሊኡ ይኽፈል።

⇒ ነበድ/ ቅጽበታዊ ሕማም ‘ለኣምያ’፡

- መብዘኣትኦም እየም ዘይንብራት ዋህዮታት ደም ቀልጠፍም ምስ ዘይጸንን ንብር ሰርኣት ዋህዮታት ደም ነቲ ዩኒ ምስ ዘይክእሉን ዝኾኑት ዓይነት ሕማም ‘ለኣምያ’ እዩ። ኣብዚ እቲ ግዳይ ቀልጠፉ ቡቲ ሕማም ኩኖኾም እዩ ዝርኣ። ብዙሓ ከይጸንሐ’ውን ሞት ኪጋጥሞ ይኽእል።

> ሕዱር ሕማም ‘ለኣምያ’፡ እየም ዘይጸንሑ ዋህዮታት ወኣሑት እየሞ። እየም ካልኦት ሜና ብዮክእ ማዕበሉም ንብር ሰርኣም እየም ዘኽይዱ። ኣብዚ እቲ ሕማም ቀስ ብቐስ እዩ ነፀምዕበል ዝርኣ። ግዳይ ናይዚ ሕማም ግቡእ ሕኽምናዊ ፍወሳ እናተንብረሉ ብዝይወት ሃዋሕ ነጸንሐ ይኽእል።

‘ለኣምያ’ ብዓይነት ኣብቲ ሕማም ገዙፉ ዋህዮታት ክርኢ እኽሰ፡ ‘ለምፎሳይቲክ’ (Lymphocytic) ነፀምኡ’ውን ‘ማይለጅናስ’ (Myelogenous) ተባሊኡ ኣብ ክልተ ይኽፈል። ኣብ ‘ለምፎሳይቲክ ለኣምያ’ ልዕሊ ዓቐን ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ሰለ ዝፈረዩ እዩ ዝነኽኣ። ኣብ ‘ማይለጅናስ ለኣምያ’ ግኖ እየም ቀያሕቲ ዋህዮታት ደምን ‘ፕላትሌትስ’ን ሰለ ዝኡላዉ ክፍጠር ይኽእል።

ንለኣምያ ተኣፈፍቲ መን እዩም?

ጠንቂ ‘ለኣምያ’ እንታይ ምኾኑ ዝኽለጥ ኣይተኣሉ። ‘ለኣምያ’ ዘለዎም ሰባት ዘይንብር ‘ክሮማዞም’ (chromosome) እየም ዞሞዕበሉ። እቲ ‘ክሮማዞም’ ግን ጠንቂ ‘ለኣምያ’ ኣይክውንን እዩ።

‘ለኣምያ’ ክትትለሉሉ ዝኽእል ኣይተኣሉ። ገለ ዝዘውትሮም ንዮዕታት ደማ ኑ ሕማም መለሰም ከዘኽለዎ ይኽእሉ እየሞ፡

= ተትካነ እንተኾንኹ

= ንጸርግታት (radiation) ወይ ንዝዘወሱ ኮሚካለት ዝተቓላፈነ ምስ እትኾውን

= ሕማም ካንሰር ንኽእፍወሰ ኣቑዲምካ ናይ ጸርገ ፍወሳ (radiation therapy) ወይ ኮሚካል ፍወሳ (chemotherapy) ኣኪይደካ ምስ እትፈልጥ፡

= ገለ ካብ ሰድረብትካ ብ‘ለኣምያ’ ተጠቒያም ምስ ዝኾዉ።

= ነፀም ‘ዳውን ሲንድሮም’ ዝኡመሳሉ ጀኒቲካዊ ምዘዋሪ ምስ ዝነልወነ ብ‘ለኣምያ’ ክትጥቃዕ ዘለካ ተኾኢሎ ዝለዓለ እዩ።

ጥዉይ ደም ንዘኽእምንን ጥዕና

ብዝያወት ንኽነእሉ ናይ ግድን እዩ ደም ዘድልየና። ብዘይ ጸገም ክንሰርሕን ክንንቀሳቐስን እንኽእል ደም ኣህጅንን መኣዚታትን ተሸኪሙ ናብ ኩሉ ክፍሊ ሱብኽና ሰለ ዝቦጓዝ እዩ። ደም ዝተቓጸለ ኣየርን ካልኣ ረሱላትን ተሸኪሙ ናብ ሳንባኡ ናብ ኩሊትን ናብ ስርዓተ ምሕቃቕ መግቢን ብምባጹሕ ነቲ ረሱላት ናብ ደገ ክኮሓፍ የዕልም። ደም ረኽሲታት ነዚ ጋዝኦምና ሆርሞናት (hormones) ተሸኪሙ ናብ ኩሉ ክፍሊ ሱብኽና የጽሪሕ - ብዘዘተፈላለዩ ሕማምታ ከይጋጥቃዕ ይቃላኹ።

ደም - ብዋህዮታት ደምን ፕላዞማን ይቑወም። ፕላዞማ ብሜጂ ፈሳሲ ከይኑ መላእ ኣሉስና ዝወጽእ ረሱላትን ይሸኽም።

ደም ዝተፈላለዩ ዕማም ብዘለዎም ቀያሕትን ጸዓዱን ዋህዮታት ይቑወም። ቀያሕቲ ዋህዮታት ደም ሆሞግሎቢን ዝተኸፈፈ እዩ። ሆሞግሎቢን - ኦክሲጅን ዝሸኸመ ፕሮቲን እዩ። ደምና ቀዪሕ ሕብሪ ዝሕብ እቲ ኣብኡ ዝርከብ ሆሞግሎቢን ካብ ሳንባኽ ኦክሲጅን ምስ ወሰደ እዩ። እቲ ደምና ናብ ዝተፈላለዩ ክፍሊ ሱብኽና ክሸኣዝ እኽሰ። እቲ ሆሞግሎቢን ናብዞም ዝወጹሑም ክፍሊ ሱብኽ ኦክሲጅን እናገደፈ ይኸይድ ማለት እዩ።

ቀያሕቲ ዋህዮታት ደም ነፍሲወሰጌም ናይ 4 ኣዋርሕ ዕድመ እዩ ዘለዎም። ኣሉስና ኑየም ዝሞቱ ቀያሕቲ ዋህዮታት ንምትኻኢ መሳሊታዊ ሓደስቲ ዋህዮታት የፍሩ። ቀያሕቲ ዋህዮታት ደም ካብ ዓጃሚ ኣንነዕ እየም ዝሰርሐ።

ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ቀንዲ ክፍሊ ሕማም ናይ ምጽዋር ዓቕሚ ሱብኽና እዩ። ሕማም ናይ ምጽዋር ስርዓተ ሱብኽና፡ ካብ ዝተፈላለዩ ሕማምታን ረኽሲታትን ንምክልኻል ይሕግዙ። ገለ ክፉል ጸዓዱ ዋህዮታት ሱብኽና ብክብርያን ኻይረሰን ከይንዮጥቃዕ ደኣ’ኸሉ። ገለ ካብዩም ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ደማ ኣሉስና ጸረ-ኣና ነፍሳት (antibodies) ከምዕበል ይሕግዙ።

ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ነዚም ዓይነታዊም ዕድማኣም ካብ ናይ ሰዓታት ክሳብ ዓመት ይጸንሑ። ኣሉስና ቀጻሊ እዩ ጸዓዱ ዋህዮታት ደም ዘፍረ። ገለኣም ካብ ኣንነዕ ናይ ሜጃሚ ገለኣም ደማ ካብ ላልኸ፡ ካብ ጸኪ. ናይ ክሳድን ካልኣን ይሰርሑ።

ፕላትሌትስ ዲሽ (ብዩቲ) ዝቑርጽም ደቓቕቲ ዋህዮታት ደም እዩም። መድመይቲ ምስ ዘንጥም ደው ንኽብል ይሕግዙ። ፕላትሌትስ ኣብ ሻምብቑታት ደም ንኣሊታት 9 መሜልታት ዕድመ ጥሪሕ እየም ዝጸንሑ። ቀጻሊ ካብ ኣንነዕ ናይ ሜጃሚ ብዘዘሰርሑ ካልኦት ይሓኽኡ።

ጥዉይ ደም ንምህናጽ ዝኽየዙ መንገድታት

ደምና ንኽሰ. ወሰኩ ዋህዮታት፡ ብኽኡታት፡ ኣሉስን ሰርዓተ ኣሉስን ናይ ሱብኽና እዩ ዝሞንቡ። ብዘይ ጥዉይ ደም ጥዉያት ክሽመን ኣይንኽእልን ኢና። እዞም ዝነፀበ ሃብታም ደም ክሽመንን ዘንኽእሉ መንገድታት እየሞ፦

* **ሰራዕን ብቑዕን ኦመጋገቡ**- ማዕድን ሓጺን (iron)፡ ‘ፎለክ ኣሲድ’ን ቫይታሚን ‘ቢ. 12’ ንደምና ኣዘዮም ኣገደስቲ እየሞ። ካብ ጸላም ኩብዲ፡ ኩሊት፡ ጥረታት፡ ፋል ወዘተ ክንረኽቦም ንኽእል። ካወሲ፡ ካሮትን ቀይሕ ሱርን ዘሎሚሳሉ ኣጠምልቲ’ውን ኣገደስቲ እየሞ።
* **ምንቅስቓስ**- ልቡና ብሰራዕ ደም ንኽነቒጥንነዕ ሰራዕ ምወሰኽ ኣሉስ ክዘይድ ይገብኣ - ሓዲሽ ኣክሰጅን ናብ ኣሉስና ክኣቱ ምእንቲ።
* **ኣሚቑካ ምስትንፋስ**- ኣሚቑካ ምስትንፋስ ናብ ሳንባኽና እኽልን ሓዲሽን ኣየር ክኣቱ ይሕግዙ። እቲ ኦክሰጅን ብሃንጸኽ ኣብሉ ናብ ደም ነፀም ዝዘዉሎ ኣስተብህሎ።
* **መመላኽቢ ክረምት ናይ ቁርጥ ካብ ምጥቃም ምቁጣብ**- ገቢኻ መመላኽቢ ክረምት ብመናፈት ቁርጥ ሱብኽና ኣበሉ ናብ ደምና ነፀም ዝኣቱ ኣስተብህሎ። እቲ ክረም ገቢኻ መርዝዊ ትሕዝዮ ዘለዎ ምስ ዝኾውን ንደምና ክጠልሎ ይኽእል።

ምንጪ- health line

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ኣስፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ

ቀ.ሰ 116266 / 201820(2220)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፋኣለም የማነ
ተስፋልደት መብራህቱ

ቀ.ሰ 201820 (2214)
ፋክስ. 127749 - ቀ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ትንሱእ ፍስሃየ
ሳምራዊት ሃብተ
ቤተልሄም ታደሰ
ፍርቱና ኤፍሬም

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቀ.ሰ.200454-07121322
ምልክታ
ቀ.ሰ 125013 - ቀ.ሳ.ጸ. 1284

ማህደር ጀጋኑ

ሽሞንዲ ዑቕባሚካኤል

ካብ ጀዛን ክሳብ ዓረዛን ግዝግዛን

6ይ ክፋል

ኣብ ዓንቶጽ ሓምሻይ ክፋል ናይዚ ኣርእስቲ'ዚ፡ ጸላኢ ኣብ ዓረዛ ድልዱል መጻከር ኘሬፀምነርት ብዘዕገ ዝደረኽ ቅድሚ መጠቃዕቲ፡ ልዮት 1988 ንዘዮኖደደ ከቢድ ውዛሃደራዊ ምትህልላኽ ዝገልጽ ድሕረባይታ ጻህሰና ነይርናኒ። ካብኡ ብምቐጻል'ውን ናይተን ኣብ 6 ጥሪ 1988 ዓረዛን ማይድማን ዓከኒሩ ንዝበረ ሓይሊ ጸላኢ ንምድምሳስ ካብ ዝተፈላለዩ መኣዙናት ናብ ዕሶማ ዝጀመኦ ኣህዱታት ህዘዝዊ ማንር ንኣሳልፋኣንን ምትፍሓል ሹቶታተንን ኣመልኪትና ገለጽናኒ። ኣብ መወዳኢታ ድማ ኣዘ. ክፍለ ሰራዊት 52 ተጋ/ይ ሰዓድ ፈረጅ ምስ ተሓጋገዚ ወዛሃደራዊ ስታፍ ምዕራበን ሶሚነን ተጋ/ይ ሃደለ ሳሚኤል ቻይና ኣብ ከቢ. ደብረመርቀርየስ ቦታኡ ብምሓዝ ነቲ ብሶሚነን ብምብራቕን ዝተኸፍተ መጥቃዕቲ ክከላተል ከም ዝጀመረ፡ ግኔ ነቲ ኣብ ፊት መሳግቦ ቦጣለሚታት ሓዮን ሰለስተን ዝበረ ኤርትራውያን ዕጠቓት ጸላኢ ገዲሩዱሉ ፆኡ ግቦታት ንምቀጽጻሩ፡ ንኣባኣት ሓይሊ 33ን 13 ከቢድ ዋጋ ከም ዘኽፈለን ተሪኽናኒ። መቐጸልታኡ እንሆ–

ነቲን ሓይልታት ዋጋ ክኸፍላ ገቐሰበ ሓዲ ምኽንያት ነይሩ፡ ንሱ ድማ ቅድሚ እቲን ብወገን ምብራቕን ሶሚነን ዝተሳለፉ ቦጣለሚታት ተኸኒሱ ምኽሪቱን ብሓፊሹ ንኣባኣት ወዛሃደራዊ ሃንደሰ ኣበ መሳመር ጸርግያ ዓረዛ መንደፊራ ሓደጋ ኢጋጠሙዎም ነይሩ። እቲ ነፀውድዎ ዝፈተኑ ጸረ ተኻኽርክርቲ ነታጉ ኣበ ኣደም ሰለ ዝተፈንጀረ እየም ታጉያልቲ በቲ ነታጉ ተሳህሙ'ሞ ድምጺ ናይቲ ነታጉ ደማ ነቲ ኣበ ኣይቀበጹ ሓጺና ደቅወረሰ፡ ክኸበ ኪዮምሕረት ዓሪዱ ዝበረ ጸላኢ ኞይሑ ሓለዋኡ ክዙር ሓዝቱ፡ ከም ሳዕቤኑ ኘኡ ጸላኢ ንምንቅስቓስ ተጋደልቲ ክሰምዕ ዕድል ሰለ ዝረኸበ ኣብቲ ኞኡ ደፋዓቱ ብምኻን ቀዲሙ ኣበ ልዕሊ ተጋደልቲ ተኸኒሱ ከፈተ። ሓደ ተጋዳላይ መደፍዓጺ ኣርፒጂውን መልሰ ዓብሪ ሃቱ፡ እቲ ቦቲ ተጋዳላይ ዝተወስደ ሰቡ'ምት ግን ኣሉታዊ ሳዕቤኑ ከፍኡ። ምፍንጫር ናይቲ ቦጣ ነቲ ኣበ ከጠታት ዕርዲ ጸላኢ ናብ ዳር ዝተቐየረ ሳዕሪ ሰለ ዘቓጸሎ ገዚፍ ጥርዕ ፈጠረ። እቲ ጥርዕ ደማ ነቲ ዝበረ ጸልማት ቀንጠጡ ናብ ብርሃን ቀትሪ ቀጥሮ'ሞ ብፍላይ ኑየም ተገዲሞም ናብ መላሰኽሲ ጸላኢ ክሸጅሙ ዝተንቀፍኡ ሓይልታት ናይ 33ን 13ን ኣበ ጥራይ ንልንል ኣቓልዎም። ብኣንጻሩ ጸላኢ ንተጋደልቲ ብዘመልከተሉይ ክወቕዎም ምፍኽ ባይታ ፈጠረለዩ። ቦቲ ዝተፈጥረ ትጽቢት ዘይተገበረሉ ኢጋጥሚ ደማ ኣቡየም ተጋደልቲ ቀለል ዘይኩነ ጉድኣት ወረደ።

እቲ ዚጋጠመ መሳፍንል ብሰንኪ'ቲ ካብ ጸላኢ ዝተላህሰ ጠያይት ጥራይ እንተዘኮበር ነይሩ እቲ ሽኒየ ኣማባይዎ'ሰበድኡ። እቲ ዝኸፍኣ ጉድኣት እቲ ካቦቲ ባርዕ ዝሸየበ ሓደጋ ነበረ። እቲ ባርዕ ክሰብ ናብቲ እየም ተጋደልቲ ብጠያይት ጸላኢ ተዛሪሞም ዝወደቑሉ ቦታ ልሕሙ ሰለ ዘኸፋሕፍሑ ተሓኪሞም ክሓወዱ ዝኸኣሉ ዝበዙ ወገኦኣት ተጋደልቲ ሓዊ ኣርከብዎም ብምነየዎም ኑቲ ከኣታት ኣሰቃቒ ገርፂ። ኮይኑ ግኔ እቲ ዚጋጠመ ፅንቀፋት ንተጋደልቲ ዘይተደልየ ናይ ህደውት ክሳራን ግዚሮዊ መሳፍንልን ካብ ምፍጣር ሓለፉ ኑቲ ዝበረ ሓፈሻዊ

ሕብራዊት ብርዒ

ሃብተሚካኤል ዕቑባስላሴ

መዓልቲ መሬት

መዓልቲ መሬት ንኣህበኢያዊ ጥዕና እዝ እኽሪለ ፕላኔት እንዘኽረለ መዓልቲ ኮይና፡ ብዋለምለኻዊ ደረጃ ትብዓል ኢጋጣሚ እዩ። አብ ነም ኣመሪኻ ካናዳን ካልኦት ሃገራትን እዝ መዓልቲ፡ ሰባት ብዘዕነ መሬትን ጸጋታታን ዘለዎም ኣፍልጦ ንምሃብ ይጥቀመሉ። መዓልቲ መሬት 22 ሚያዚያ ትኽበር ኮይና፡ አብ ገለ ሃገራት ሜና መውዓሊታ ወርሒ መጋቢት ትዘውር። ብምኽንያት መዓልቲ መሬት ዝተዘርጉ ንጥሬታት ደማ ንዮም ይቐጽል። መዓልቲ መሬት ንመጀመርታ ግዜ ክዘኽረሉ ዝጀመረ አብ 22 ሚያዚያ 1970 ኮይኑ እቲ ሓሳብ ኣመሓዳሪ ግዘኡት ዊስኮንሲን (ኣመሪ) ዝሰረረ ገይሉርድ ኔልሰን እዩ ኣጠሲሉዎ። በዚ ድማ ኔልሰን ነም መሳረቲ ወይ መንቀሲ ሓሳብ ናይቲ መዓልቲ ኮይኑ እናተዘረረ ይኸይድ። አብቲ ቀዳመይቲ ‘መዓልቲ መሬት’ ዝተየለትላ ዕለት ድማ ኣብታት 20 ሚልዮን ዝኣኽሉ ኣመሪካውያን አብ አብዮተ ትምህርትን ካልኦት ህዝባውያን ቡታታትን ብምኻድ ንድሕኑት መሬት ኣመልኪቶም ሰፊሕ ሰልፊ ኣቐዲዱ። መዓልቲ መሬት ካብ 1990 ዓ/ም ጀሚሩ ዓለምለኻዊ ኢጋጣሚ ብምኻን ክትዝከር ጀመረት። አብቲ መዓልቲ ከኡ ሰባት ብዘዕነ ዘሎ ህሉው ጸጋምት እዝ ፕላኔትን ንመናትሐኡ ዘገድሱ ሃጥዕታትን የቐርበ። አብዘ ምድሪ ዘጋጥሙ ጸጋምት ነም ናይ ኣየር ብክሉ ናይ ማይ ብክለ ነፀኣ’ውን ናይ ሓመድ ብክለ ብሰፊሑ ትምህርቲ ደመቡ። ብዘመነኺ አብ ምዕቃብ እንሰሳታትን ኢታኽልትን ተጠቃምነት ዘይትኽኡ ጸጋታት እዝ ምድርን ኣፍልጦ ዝሃደንሐም ሰባትን ይመሓለፍ። አብዘ መዓልቲ ክቡዳዉ ንዝቦንዘም ንጥሬታት እትውድነበ ማሕበር ድማ ንኽሉ ኑቲ አብ መላእ ዓለም ዝቡዳድ ንጥሬታት ተሰላሊቱ።

ካብ ብርሃን ጸሓይ ዝርከብ ቫይታሚን ‘ዲ’

ቫይታሚን ‘ዲ’ ካብ ዝተፈለለዩ ዓይነታት መግቢ - ካብ ነም ቦኽል ዓኑ እንዝቐኑሉ ጸባ ወዘተ. . . - ክርከብ ዝኸኣል’ኳ እንተኾነ፡ ናይ ጹሓይ ጸርኒ ኣልትራቫዮሉት ግን እቲ ዝበለጸ ምንጪ ቫይታሚን ‘ዲ’ እዩ። ንሓጺር ግዜ ንጹሓይ ምቕላዕ ኣሉትና ዘድልዮ ዓቐን ቫይታሚን ‘ዲ’ ንኽፍሪ ይሕግዘ። ይኸኣንግባር፡ ናይ ጹሓይ ጨረር መሸኸሮ ናይ ቁርጥኑ ከሰዕበ’ውን ይኽእል እዩ። ስለዚ፡ ከሰዕቦ ካብ ዝኽእል ሓደጋ መሸኸሮ ቁርጥኑ ተጠንቂቕና ካብ ጹሓይ እቲ ዝበለጸ ቫይታሚን ‘ዲ’ ክንረክብ ንኽእል። ቫይታሚን ‘ዲ’ አብ ደያና ዘሎ ብሉሃ ዓይኑ ቁርጥኑ ኪቀላዕ ይኽእል እዩ። ካብኡ ናብኡ ግኡ ብቐሊሉ ንመሸኸሮ ክቃላዕ ዝኽእልን ብኣንጻሩ ክጸውር ዝኽእልን ዓይኑ ቁርጥኑ ኣሉ።

ቫይታሚን ‘ዲ’ ዝርኣየሉ ዓቕሚ ቆዳ ሰብ ብዕድመ ይፍለ። ዋሕዲ ቫይታሚን ‘ዲ’ ዘርእዩ ግበይቲ ምልክታት ዘይህልዎ ይኽእል እዩ። ቃንዛ ጭዋዳታትን ኣፀጽምትኡ እቲ አብ ህጻናት ናብ “ረኬትሰ” ተዛዚሉ ገዙእጥ ምጥወዋይ ኣፀጽምቲ ዘምርሕን አብ እኽላት ከኡ ናብ ሕምም ረቂቐ ኣፀጽምቲ (ኦስቲዮማላሽያ) ዘምርሕን ምወናን ልስለስ ኣፀጽምትን ግን ቀንዲ ምልክታቱ እየምኡ። ቁርጥኑና አብ ሓደ ግዜ ብሓንዝ ጹሓይ ዝተወሰነ መጠን ቫይታሚን ‘ዲ’ እዩ ከፍሪ ዝኽእል። ስለዚ፡ ብመጠንቲ ንጹሓይ ንቃልዩ ምፍራይ ቫይታሚን ‘ዲ’ መጠኑ ደወሰኽ ማለት ኣይኮነን። ብኣንጻሩ ንቖጺሕ ግዜ ንጹሓይ ምቕላዕ ብናይ ቁርጥኑ መሸኸሮ ንኽንጥቃዕ ዘሎ ተኽእሎ የዕቢ። ጹሓይ ምስ ዝጠንክሩ ብሓፈሻኡ ንዝኾነ ዓይነት ቁርጥኑ መሸኸሮ ኪቀልዕ ይኽእል እዩ። ካብኡ ናብኡ ግኡ ብቐሊሉ ንመሸኸሮ ክቃላዕ ዝኽእልን ብኣንጻሩ ክጸውር ዝኽእልን ዓይነት ቁርጥኑ ኣሉ።

ሲርካድያን ሪትም

ንምንታይ ኢና ገለ እዋን ዝመላእናያ ሰባት ከይደወለት እኽለ ቀዳምናያ አብ ሰባትና እንበራበር? እየም ነም ናትና ዓይነት ናይ ድቃስ ልምዲ ዘለዎም ዓይነት እንሰኒታትከ ኮመይ ገይርም ነም ዝመሬሐ ደፊልጡን ደበራብሩን? ናይዚ ቀንዲ ምኽንያት፡ ንሕና ደቂ ሰብን እነም እንበሉም ዘለና እንሰኒታትን ካብዞን እንጥቀመለን ዝዘመንርሓ ሰዓታት ጸጋምት እዝ ፕላኔትን ንመናትሐኡ ዘገድሱ ሃጥዕታትን የቐርበ። አብዘ ምድሪ ዘጋጥሙ ጸጋምት ነም ናይ ኣየር ብክሉ ናይ ማይ ብክለ ነፀኣ’ውን ናይ ሓመድ ብክለ ብሰፊሑ ትምህርቲ ደመቡ። ብዘመነኺ አብ ምዕቃብ እንሰኒታትን ኢታኽልትን ተጠቃምነት ዘይትኽኡ ጸጋታት እዝ ምድርን ኣፍልጦ ዝሃደንሐም ሰባትን ይመሓለፍ። አብዘ መዓልቲ ክቡዳዉ ንዝቦንዘም ንጥሬታት እትውድነበ ማሕበር ድማ ንኽሉ ኑቲ አብ መላእ ዓለም ዝቡዳድ ንጥሬታት ተሰላሊቱ።

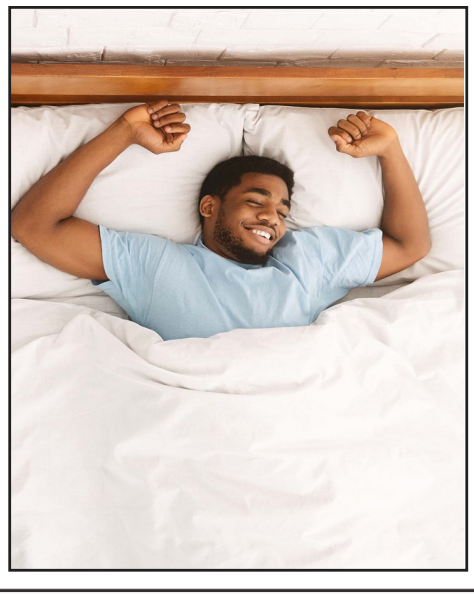

‘ሲርካድያን ሪትም’ ተዛዚሉ ይግለጸ። እዚ ስርዓት ብህርሞናዊ ኣንበብ ነም ዝቑዋድ ናይ ብዙሓት ሜጭ’ዮ። ኣእምሮና ቡቲ ብጸይና እንርእዮ ናይ ብርሃን ኩነታት (ፎቶሪሰፕተርስ) ተቐይዱ ሓብሬታ ምስ ተቐበሉ ብህርዎት ሆርሞን ተደርፉ ኑቲ ናይ ምወሳሀድ ተግባር ይፍጽሞ። ሲርካድያን ሪትም ነም መዓልታዊ ኮነታት ዚጋየም ምዝንባሉ፡ ንሱ’ውን ይዘርነል እዩ። ዘደናጉዕ ዝኾነ ኣንባቡ ድቃስ እንተ’ልዎን ነም’ውን ናይዚ መሰርሕ ምዝንባሉ ኪጋጥመካ ልዑል ተኽእሎታት ኣሉ።

‘ሰባስትያን ባ’ኽ’

ጆሃን ሰባስትያን ባኽ ኢሰናች አብ ዝዘሰል ቦታ ጀርመን ብ21 መጋቢት 1685 ተወልደ። ኣቦኡ ኣምብሮስስ ባኽ መዚቕኛ ነበረ። አብቲ ከባቢ. ናይ ዝሰዙ መዚቕኛታት ጠርናፍን ኣወሃደን ከይዱዮ ደማ ዝጸዉ ዝሰረረ። ኣምብሮስስ ባኽ ወዱ ሳባስትያን ባኽ መዚቕ መሊኹ መዚቕኛ ክኾሳ ደለት ነበሮ። በዚ ዝኽክል ንወዱ ገና ብኣባኡ መዚቕ ክምህሮ ጀመረ። ሰባስትያን ባኽ ቀንዲ ኣዘንናነ ደናግል ኣቦኡ ሞተ ገና ዕስራ ዓመት ከይመላኡ ኣቦኡ ዝተዋደቦ ስራሕ ክቐጽል ተገዲዱ። ኣብ ሰለስተ ዓመት ጸኒሑ ኣብ ሉነበርግ ኣብ ዝነበረ ቤተ ክርስትያን ኣብ ዝነበረ ኦርጋን ክጻወት ተመዲቡ። ኣብ ሉነበርግ ከሎ ኣብ ዝነበረ ቤተ መጻሕፍቲ ኣብ ዝነበሩ ኦርጋን ተጻዋቲ መጻሕፍቲ ክጥምት ጀመረ። ኣብ 1703 ኣብ ዌይመር ኣብ ዝነበረ ቤተ መንግስቲ ኣብ ዝነበረ ኦርኬስትራ ቫዮሊን ተጻዋቲ ኮይኑ ተመዲቡ። ኣብ 1707 ኣብ ሙልሃውዘን ኣብ ዝነበረ ቤተ ክርስትያን ኦርጋን ተጻዋቲ ኮይኑ ተመዲቡ። ኣብ 1708 ኣብ ዌይመር ኣብ ዝነበረ ቤተ መንግስቲ ኣብ ዝነበረ ኦርኬስትራ ቫዮሊን ተጻዋቲ ኮይኑ ተመዲቡ። ኣብ 1717 ሰባስትያን ባኽ ናይ ቤተ ንግስቲ መዚቕኛ ከይዱ ክጸዉ ተሓርዩ። ሊፓልድ ወነክትን ወረን ባኽ ብዘረኣየ ኣብ ቤተ ንግስቲ ዳይሬክተር መዚቕ ክኸውን ረቒሑ። ልዑል ደሞዝ እናኸፈለ ድማ ሓቡዛቱ። ሰባስትያን ባኽ ሸው እዋን ዝኸርሐን መዚቕታት ዕምቂት መዚቕ ክርዲ ንዘኽኽል ሰብ ብሓንሳ የስራራ ነበረ።

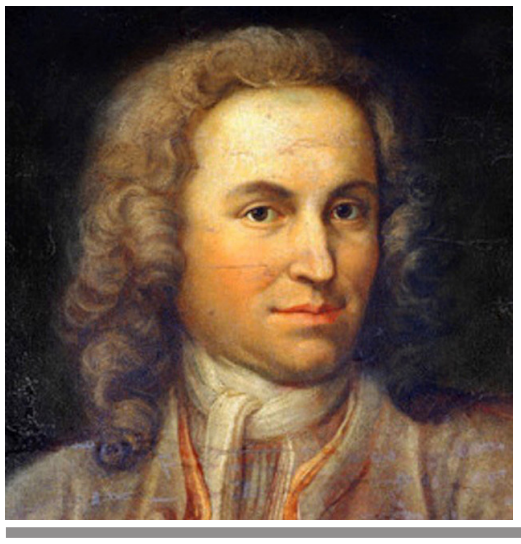

ኣብ 1723 ሰባስትያን ባኽ ኣብ ሊንዝግ ዮኒቨርሲቲ ዳይሬክተር መዚቕ ከይዱ ክጸዉ ተረቕኑ። ኣብ ሊንዝግ ዮኒቨርሲቲ ተራ ባኽ ብመዚቕዊ መዳይ ምኽሊዩን ሓፈሻዊ ኣምር መዚቕ ምምሃርን ነበረ። ኣብ ሊንዝግ ዮኒቨርሲቲ ሒደት ኣዋርሕ ምስ ሰርሐ ባኽ ኑየም መንእሰያት ተመሃሮኡ ናይ ጉዕዞ ርኽሱ መዚቕዊ ፍርያት ክኸውሰሉም ጀመረ። ኣየም ተመሃሮ’ውን ዝያዳ ካልኣ መዚቕታት ንናይ መምህርም ባኽ ፈተውዎ። ምእንቲ ተመሃሮኡ ክብል ደሞ ኑ መዚቕዊ ሰራሓቱ ኣብ ሓደ ጠርጌፅ፡ ኣብ መዚቕታት ከኡ ዝየዳ ፍቱውን ተሰማዒን ክኸውን ኮኣቱ። ሰባስትያን ባኽ ኣብ 1730 ማእዱ 1723 ኣብ ቅድሚ ህዝቢ. ዝተጻወታ ‘ዳይ ኢለንደን ሰለን ኢሰን’ እትብል ደርሳት ሓንቲ ካብ ማረኽቲ ፍርያቱ ነይሩ። ክሳብ ለይቲ ሉሚ ንኡኡ ልቢ. ፈተውቱ እተረኽርስ መዚቕዊት ዕዮ ኩይና ትርእዩ። ሰባስትያን ባኽ ሊንዝግ ዮኒቨርሲቲ ኣብ ዝጀንሓለን ቀዳማት ሰለስቱ ዓመታት፡ ብርክት ዝበለ ናይ መዚቕ ደርሳታት ኣበርክተ። “ቢ. ዳብልዩ - ዳብልዩ”፡ ካልኦትን ካብ ዘፍረያን ደርሳታት ነይሮም።

ኣብ 1747 ንመዚቕኛ ባኽ ኣብ ከተማ ፖትሰዳም ካብ ዝበረ ደማ ንፍሪኽ ጀርመን ዕድመ ተንብረለ። ኣቦኡ ዕድመ ንንስኒ ንኽብሪ ባኽ ገለ ካብ መዚቕታት ባኽ ተጻወተ። ባኽ ንኣራሓቱ ኣማዕበሉን ኣብ ሓደ ጠሚሩን ከቐርን ምእንቲ ደማ ኣተባብዩ። በዚ ዝተባበዐ ባኽ ከኡ ሕሩያት መዚቕዊ ስራሓቱ ጠሚሩ ‘ዝ ኣርት ኦፍ ፉገ’ ብዘበል ኣርእሰቲ ከም እንደኽ ነየጽ ጀመረ። ባዕናኡ ግን ካብ ዕስት ናብ ዕስት ከንቆልቁል ጀመረ። ዝጀመሮ ዝፍ ስራሕ ኣብ ኢጋ ምፍጻሙ ኾኡ ብ28 ሓምለ 1750 ካብ ዓለም ብሞት ተፈልዩ።

ጥቕሲታት ሕብራዊት ብርዒ

- “ነፍሲ.ወከፍ መዓልቲ ብርቂ’ያ። ዮም ስለ ዘይትምለስ ተጠቐመላ - ተመኻረሉ። ሓደጋ ነር ንኽትመሪን ፍሉይ ቁምነር ንኽብፍርያላን ዝኽኣለካ ጸባር።” - **ኤቨልን ግሊ**
- “መሃርሕ ምጥራይ ብሰጸት ኣውጹኽ እቲ ዝበለጸ መርኢያ ዕወት ህይወት ናይ ደቂሰብ እዩ።” - **ዘይተፊልጠ**
- “ኣሉነና ንሕና ዘይንፊልጦ ጥዕብ ኣለዎ። እናሻዕ ግኡ ትርጉም ዘይብሉ ትእዛዙት ንህኑ።” - **ሄንሪ ሚለር**
- “አብ ልዙና እንተ ደኣ ፍቕሪ ኣሎ ነፍሲ. ወከፍ ሓሳቡ ቃልን ተግባርን ተኣምራት እየም ዝሃርሐሩ። ምኽንያቱ ርድኢት እቲ ቐንዲ መሳረት ፍቕሪ ቃልን ተግባርን ስለ ዝኾኑ።” - **ቴስ ግሃ**
- “ዝሓለፈ ኣይምለስ መጻኢ’ውን ደው ከብሎ ኣይፈልን። እቲ ዝጸበየ ምህባር ስለወጠ. ትመሪረላ አብታ ዘለኻየ ብምንባር እዩ።” - **ጆይ ኣሸር**
- “ገሪት ይቐየሩ ኣውጹኽለ ደርሕቑኹ። ህይወት ግን ትቐጽልዩ።” - **ስቲፈን ቮብኪ.**

መጽሔት 'ሻሎት' ምስ ኣሓታ ትጽንበር

ሃገራዊ ማሕበር መንእሰያት ኤርትራ ንቅሓት፣ ውዳበን ኣፍራይነትን መንእሰያት ንምውሓስን ቀጻልነት ምውርራስ ክብርታት ንምዕቃብን ሕቡራዊ ንቡራት ኣቦ ምክያድ ደርጉቡ። ንመንእሰያት ብዘይልሉ ኣጋብ ሃገራዊ ንቅሓት ኣብ ምብራኽን ምኽኣልን ካብ ዙይዶም ንጥራታት እቲ ናይ ዘናን ሓቤታን ስነራተጂ ኣብ ቀዳምነት ዚጥቀስ ኣይ። ብዘተፈላለየ ቋንቋታት ሃገርና መጽሔት "መንእሰይ" ምድላዉ. ኩኣ ኣብል ናይዚ ዝተጠቕሰ ንጥሬታ ኣይ።

እቲ ማሕበር ካብ ዝተመሳረተሉ ካብ 1978 ጀሚሩ ውዳቤኡ ንምህላሕ፣ ዕላማታቱ መትከሉቱን ራኢኡን ንምልላይ ብዚያዳ ኣብ ሕትመት ዘተካረ ዝተፈላለየ ሓበሬታዉን ናይ መራኸቢ ብዘሃንን ንጥሬታት ከባይድ ከምዝጸንሐ ሰሙቱ የመልክት። ብፍላይ ኣብ መድረኽ ድሕሪ ናጽነት እቲ ማሕበር ብሓዳሽን ዝተዳለን ኣንባብ ሓበሬታ ምድልዳል፣ መጽሔት 'መንእሰይ' ካብ 1994 ጀሚሩ ወግዓዊት ልሳን ናይ'ቲ ማሕበር ክትከውን ተወሲኑ። እዝ ናይ ልዕሊ. ርብዒ ዘመን ዕድመ ኣቑጺሩ ዘኣ ታሪናዊት መጽሔት ኣብቲ መጀመርያ ዓመታት ብክግርኛ ጥራይ እትሕተም ዘነበረት ኮይና በዘእዋ ብዘተራእየ ዕቤታት ምዕባለን ሰሚ ብዩዲሽት ቋንቋታት ሃገርና ትግርኛ፣ ዓረብ፣ ትግረ፣ ኩናማ፣ ዓፋርን ሳሆን ክትሕተምን ጀሚራ። ካብዙን ናይ ሃገርና ትሸዓተ ቋንቋታት ተረፈን ዘጸንሓ ብሊን፣ ናብራን ብዓወጥን ኣያን ነይሮኹ።

እተን ተረፈን ዘነበራ'ውን በዝዙራ ደስዓባ ኣለዋ። ኣብ ዚሓለፈ. ወርሒ. ዕሰት 25 ሎተት ኣብ ከተማ ከረን ኣብ ዘርኃብ መኣከቢ. ኣዳራሽ ሃ/ማ/መ/ተ/ኤ ዞባ ዓንሰባ ብዙንቋ ብሊን ኣብ እትዓለሙ መጽሔት "መንእሰይ" ማለት መጽሄት 'ሻሎት' ኣብርክቶ ከህልምም ይኽእል ዝተባሉ ብዩረኛ ትምህርቲ ይኹን ብዘማሓሮ ናይ ምጽሓፍ ብቑዓት ዘለዎም መምህራት፣ ጹሓፍቲ፣ ጋዜጠኛታትን ሰ፡ ጥበባውያንን ዘርኃቡዎም ካብ ዝተፈላለያ ንኡሳን ዞባታት ዞባ ዓንሰባ ተረኞኑም ዝተወከሉ ክኢላታት ናይ ሓደ መዓልቲ ዓወደ ዙሪዩዎም።

ድሕሪ'ዚ. ብሃ/ማ/መ/ተ/ኤ ዝተዓደመ እዋናዊ ዓወደ-ዘተ፣ ብቋንቋ ብሊን መጽሔት "መንእሰይ" ንምህንጻኡ ኩሉ ቅድመ ምድላው ተዋዲዱ ዝብራዊ ስራሕ ተጠሊሉ ብምህላዉ. ምስቶን ቀዳመንኣ ዘጸንሓ ኤላታ ትጽንበር ብምህላዋ እቲ ቁጽሪ ቋንቋታት ናብ ሸውዓተ ደይቡ ኣሉ።

ተሳተፍቲ ናይቲ ዓወደ-ዘተ ኣብ ሰለስተ ንጅሰታት ተኸፋፊሉም ኣብ ዘንበርዎ ሰዓታት ዘወሰደ ዓሚቑ ዙተን ክትዓትን፣ እታ መጽሔት ከህልዋ ዘግእኡ ትሕዝቶ ዓምድታት፣ ቀንዲ እተተኮረሉ መዳይን ኣገደስቲ ዛዕባታትን፣ ጽልዋኣ ኣብ ሕብረተሰብ፣ ውሕስነት ቀጻልነታ፣ ኣገዛዝቲ ዓምዲኖን ዝርጋሐኣን፣ ኣበርክቶን ተራን ማሕበርን ሚሊሽተሪ ትምህርትን ኣብ ከሉ መዳይት'ታ መጽሔት ነምኡ'ውን ምምልማል ወረስቲ መንእሰያት ኣብ ምድላው መጽሔትን መደብ ሬድዮ ብሊንን ብሰፊሕ ተዛዅደሉ። ካብ ምድላው ክሳብ ምዝርጋሕ ኪንዋም ዚኽእል ብድህታትን ሕጽረታትን ምህኡ ተተሓሒዙ ነም ፍታሕ ዝተረኞሐ እማመታትን'ውን ብዘዛተይቲ ቀረበ። እቲ ብየውደ ዙተ ዘቕረበ ዝተፈላለየ ሓሳባትን ርኢይቶታትን ኒታ ነም ኣዳሚት መጽሔት ዝተመዝዙ ኣርባዕተ ዘኣዲታ ኣናዳኢት ኮሚቴ ኣጉዳሲ ሰንቆን መርሓ ፍኖትን ኣይ።

ሓላፊ ሃ/ማ/መ/ተ/ኤ ዞባ ዓንሰባ መንእሰይ ኣዘ. በረኸተአብ ኣብ መኽፈቲ ናይ'ቲ ዓወደ ዙተ ኣብ ዘቕረቦ ናይ መላእዩ መደብ ብሓፈሻ ንዘርኣየዎ ዕቤታት ብምጥቃስ ኣብ ዘጋጠሙ ተጻወርቲ ፈተውታት ብምዝኻር ንመጽሔት ሻሎት ብዓወት ክትሰጋገር ዘኽእሉ ኣገዳስ ሰነዳት ምዝርጋሕ ኣገዳሲ ምዃኑ ኣመልኪቱ ኣብ መጽሔት ዝተዓደሙ ጽሑፋት ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ዝተገብረ ግምገማ ኣብ ግምት ኣእቲዩ ኣብ ዝቕጽል ዓመት ዝሕደስ ዓወደ-ዘተ

ሓዳስ
ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ማእከል ከተማ

ኣቶ ቪቶርዮ ኣልያሪ፡ ቦኣለቲ ቤተይ ብርሃን ተስፋይ መምህነቱ ስለዝኾረፈት፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን16/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ማይ ተመናይ

ወ/ሮ ስምሳም ተኽስተ ነፍሉ፡ ቦኣልቤተይ ፍጸምብርሃን ተወልደ ተስፋሚኽኤል ስለዝኾረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን3/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ጸጸራት

ወ/ሮ ማልት ሓጎን ዓብደኣ፡ ቦኣልቤተይ ወልደኣብ ሃብተስላሰ ርእሶም ስለዝኾረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 2 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን2/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ኣኽርያ

ከሳኒት ወ/ሮ ልዋም ንብረኣምላኽ፡ ተኽሳኒ ኣቶ ክብርኣብ ተኽኤ ንብረትንኡ፡ ናይ ሓጺር ክሲ ቀረብልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀረቡ፡ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምኻኑ ሃፍልጥ፡፡

ከሳኒት ወ/ሮ መርዓዊት ንብረማርያም መሓሪ፡ ወኪል ዮሃ ንብረማርያም፡ ተኽሳኒ ኣቶ ከድሮን መብርሃቱ ድራር፡ ናይ ሓጺር ክሲ ቀረብልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን24/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀረቡ፡ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምኻኑ ሃፍልጥ፡፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ገዛ ባንዳ

ከሳኒት ወ/ሮ ዊንታና ቴድሮስ ኣልገዱ፡ ተኽሳኒ ኣቶ ኣርሚያስ ኣሰፋው ኣርኣያ፡ ናይ ሓጺር ክሲ ቀረብልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን24/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀረቡ፡ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምኻኑ ሃፍልጥ፡፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ገጀረት

ወ/ሮ ቀዳሳን ወልዳይ ንገነቴ ሓጎነይ ኄጠ. ኣብያዶም ቦዮን ብዕለት 22/12/2016 ኣብ ቅድሚ ረጅስትራር ንኡብ ከተማ ኣስመራ ዞባ 4 ምም/03 ጎደና 704 ቁ.ቫዝ 29 ንብወረሻ ዝረኸቡዮ ገዙ ንብጽሑታ ዝበደፈትሉይ ስዒዋ ደጽደቑሉይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን4/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ከሳኒ ኣቶ ዳኒኤል ኪዳነ ኣርኣያ፡ ወኪል ኣቶ ናሆም ሚርማጸዮን ተኽሳኒት ወ/ሮ ራሄል ሚርማጸያን ተኽለሰንበት ናይ ሓጺር ክሲ ቀረብልኪ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን24/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡፡

ከሳኒት ወ/ሮ ሳራ ካሕሳይ ኣወዓሎም፡ ተኽሳኒ ኣቶ ዘርኣናይ ፍቓዱ፡ ቦዮቲል-ቤትካ ናይ ሓጺር ክሲ ኣቕሪጽልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን4/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ በለዛ

ወ/ሮ ግደይ ኣብርሃም፡ ቦኣልቤተይ ቀሺ ሃብተሚኽኤል ኣልኣዘር ስለዘኾረፈ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 5 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን28/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ መርሓና

ልዋም መሓሪ ሃብቲ፡ ወላዲያይ መሓሪ ሃብቲ ስለዘኾረፈ፡ ኣነ ጥራይ ወራሲ ምኻነይ ደረጋጽለይ ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ሊባን

ወ/ሮ ግደይ ተኽለይ ባይረ፡ ቦኣልቤተይ ክንፈ ተኽሴ ተኽኤ ሓጎስ ስለዘተሰወኡ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 5 ደቅና ድማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዝበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን6/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ቤት-ፍርዲ ዞባ ዓንሰባ ዓዲ ተከሌዛን

ማእከል ዘርኢጎባር የወሃእነ ምላል ተሪፉ፡ ማእከለ ዘርኢጎባር የወሃእነ ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዝበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን28/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ወልዳይ ኣብርሃም ቢራኺ. ምላል ተሪፉ፡ ኣብርሃ ቢራኺ. ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዝበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን28/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኣርን ብኒያም ርእሶም፡ ወላዲያይ ብኒያም ርእሶም ንብረሃነ ኣብ 2006 ካብ ሃገር ምስ ወጸ ደሃይ ስለዘይብሉ፡ ናይ ጥፋእ ወሳኒ ይወሰኒ ስለዝበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን28/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓደምነገር ዓዲ ሓሙሽተ

ወ/ሮ ኣብሽራ እምባዩ ደብረጼን፡ ኣቦይ እምባዩ ደብረጼንን ኣደይ ለተንሰኤ ነፍሉ ጠኒትን ስለዘኾረፉ፡ ኣነ ምስ 2 ኣሓዋተይ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽልና ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን7/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ብዛገ

ኒጋኒ. ተኽለ ዘወለመርያም፡ ቦኣልቲ ቤተይ ኣለመረት ነፍሉ ወልደጓባር ስለዘኾረፈት፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 5 ደቃ ደማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን7/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ከባቢ ሓንጸጸ

ወ/ሮ ሓዳስ ኣረጋይ መብርሃቱ፡ ቦኣልቤተይ ተኽለሃይማኖት ኣሰፍሃ ኣሰገደ ስለዘተሰወኡ፡ ንዓይ ናይ መጽምዲ መሳለይ ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ደማ ወረስቲ ምኻናም ደረጋጽሉም ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን8/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ዓጓ ን/ዞ/እምኒ ሓይሊ

ወ/ሮ ፋጠማ ሰራጅ ኢብራሂም፡ ቦኣልቤተይ ሚሕመድ ርሞዳን ዑመር ስለዘተሰወኡ፡ ኣነ ምስ 3 ደቀይ ወረስቲ ምኻናና ደረጋጽልና ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ቤት-ፍርዲ ዞባ ደቡብ ደቀምሓረ

ሰላም እየሱብ ተኽኤይ ምላል ተሪፉ፡ ሰላም ታደየስ ተኽኤዝቢ ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ደቀምሓረ

ኣቶ ሳምሶም ተኽኤጓባር ሃብቲ፡ ኣቦይ ተኽኤጓባር ሃብተን ኣደይ ዘውዲ ንብረሃውት ወልደኣብዝን ስለዘኾረፉ፡ ኣነ ምስ 3 ህልዋት ኣሕዋተይ 2 መወትቲ ተቶኣቲ፡ 7 ደቅም ወረስቲ ምኻንና ደረጋጽልና ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን20/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ቤት-ፍርዲ ዞባ ደቡብ መንደፈራ

ሃብተም ይሕደን ጸገ ምላል ተሪፉ፡ ሃብቲ ይሕደን ጸገ ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ 4ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ኣዘመራ ሞኣስ ንብረሚኽኤል ምላል ተሪፉ፡ ፍናን ሞኣስ ንብረሚኽኤል ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን3/5/23 ኣብ ቤ/ፍ 4ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ መንደፈራ

ከሳኒት ወ/ሮ ሰላም ወልደሚኽኤል ዘርኢ፡ ተኽሳኒ ኣቶ ብርሃነ ንብሩ ሃይሉ፡ ናይ ሓጺር ክሲ ቀረብልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን11/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡

ኣቶ ዳኒኤል ተኽለሃይማኖት ንብረስላሴ፡ ወለድና ተኽለሃይማኖት ንብረስላሴ ንብረን ኣፍምያ ሃይለ ተወልደን ስለዘኾረፉ፡ ኣነ ምስ 11 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምኻንና ደረጋጽልና ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን2/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓዲ ቀንጺ ን/ዞባ ሰገነይቲ

ከሳኒት ሊችያ ብርሃነ የሴፍ፡ ፍህየ ኣብርሃም ያቑቡ ቦኣልቲ-ቤትካ ናይ ሓጺር ክሲ ኣቕሪጽልካ ስለዘሎ፡ ብኣኽል ወይ ብኸጋዊ መክል ን7/5/23 ኣብ ቤ/ፍ ቀረቡ፡ እንዘይቀረቡ፡ ጉዳይካ ኣብዘየለኻሉ ክረአ ምኻኑ ሃፍልጥ፡፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ዓዲ መንጐቲ

ኣቶ ዳንኤል ንብረኣብ ንብረሃንኡ ጓልና ቅኖት ዳንኤል ንብረኣብ ስለዘተሰወኡት፡ ኣነ ምስ ኣዲኡ ወ/ሮ ሰናይት በርሀ ደርሣስ ወረስቲ ምኻንና ደረጋጽልና ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን30/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ኮማዊ ቤት-ፍርዲ ማይ ጎርዞ

ወ/ሮ ሂይብ ብርሃ በዥ፡ ቦኣልቤተይ መደሳ ገመላይ ንብራይ ስለዘተሰወኡ፡ ኣነ ወረሲቲ ምኻኒይ ደረጋጽለይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን30/4/23 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረቡ፡

ቤት-ፍርዲ ዞባ ደቡብ ዓዲ ኀላ

ትሕቲ ዕድመ ፈሽን ተኽለ ስዩም ምላል ተሪፉ፡ ኣድያም ተኽለ ስዩም ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን19/5/23 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ትሕቲ ዕድመ ኣገለግሎት ሸመንዲ ተኽኤሚኽኤል ምላል ተሪፉ፡ ፍረወይኒ ሸመንዲ ተኽኤሚኽኤል ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን19/5/23 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ፍረዘቢ. ግርማይ ኣብርሃ ምላል ተሪፉ፡ ሓይልዘቢ. ግርማይ ኣብርሃ ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን9/5/23 ኣብ ቤ/ፍ 3ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ቤት-ፍርዲ ዞባ ደቡብ ደቀምሓረ

ግደይ ባኸሪጋኺ. ሹኩ ምላል ተሪፉ፡ ግደይ ሚኪኤል ሹኩ ተሳቢሉ ይተኣረመሊይ ስለዘበሃነት፡ ዝቓመም እንተለ፡ ን27/4/23 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋኺያ ይቕረቡ፡

ምስጋና

ብምኽንያት ዕረፍቲ ክብርቲ ኣዴና ወ/ሮ የሽ. ሰዩም ንብርኤል፡ ዘቓበርክምናን ኣብ ጉዝና ብምምልላሰን ካብ ወሸጦን ወጽኣን ብቴሌፎንን ዘጽናናሕክምናን ሕሙም ኣይተርገብኩ ንብል፡፡

ደቃ ምስ ምሉእ ስድራቤት

ምስጋና

ብዕረፍቲ ኣዘዞ ዘኽቅሮ ክቡር ብዮል ቤተይ ኣቶ ፍረስላሴ ሃብቲ ንብረኪዳን ዝዘሰመና መረር ሓዘን እናገለጸና፡ ናብ ዓዲ ብምጥፍፍ ዘቓበርክምናን ኣብ ጉዝና ብምምልላሰን ካብ ወሸጦን ወጽኣን ብቴሌፎንን ዘጽናናሕክምናን ሕሙም ኣይተርገብኩ እናበልና ልባዊ ምስጋናና ነቕርቡ፡

ብዮልቲ ቤተይ ወ/ሮ ኤልሳ ተኽሌ
ምስ ኩሉም ደቀምን ምሉኣት ስድራቤትኡ፡

ኣመልኪቱ፡ ቢረኽቱ ተኽለሃርግስ ዑቕባጽዮን ዝዘገበልክ፡ ብሃም ወሲደይ ነፍ/ር ተኽለሃርግስ ዑቕባጽዮን ዑቕባያተርገሪስን ነፍ/ር ግደይ ቀሺ. ኣርኣያን ብቁምነቱር ወረቐት 111569 መወከሲ. ቁ.135310-135311 ዋንኡ፡ ዝተመዘገበ ናይ ጉዝና ሊብራቶ ስለዝጠፍኣኡ፡ ዝርኸበ ወይ ብዕዳ ሓሰዉ ዝብል ሰብ ምስ ገዘኦ ብተኽፍኣኡ፡ ብቴሌፎን 07320372 ወይ 07137029 ክሕብረኒ ብትሕትና ኣሓትት፡፡

ቢረኽቱ ተኽለሃርግስ ዑቕባጽዮን

ኣመልኪቱት ፍጀታ ባታሊያ ርዝነና ዝዘገበልክ፡ ኣብ ኣስመራ ንኡስ ዞባ ኣቐዉል ዝርኽብ ስፍሓት መሬት 48 ት/ሜ ASD 00015817 ዝኾነ ቀንዲ ክፍሊ 2 ምስ 2 ተሓንጊጠዙ፡ ቁጽሪ ንዞ 127 ዘጠቓለለ ኣብ በት ጽሕፈት ኒታኖ ብቁጽሪ መዛዝብ 6758/20 ብቑመይ ዝተመዘገበ ንዞ ንጅግኒ. ጋንዲኒ. ዝሸየጥኩዎ ናብ ዓኖኒ. ሸም ከመሓላልፎ ስለዘደለኸ፡ ዝቓመም እንተለ፡ ካብ ዝሞልኩዎ በት ፍርዲ መኣዝዲ ሐዙ ኣብ ወኽጠ. 30 መሜልቲ ኣብ በት/ጽ ኒታኖ ዞባ ማእከል ይቕረቡ፡

ፍጀታ ባታሊያ

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

ውድድራት መንእሰያት ሰራሕተኛታት ጀሚሩ

ብምኽንያት መባል 32 ዓመት መጫረቲ ናጽነት፣ ኣብ ሞንን መንእሰያት ሰራሕተኛታት መምሕዝ ውድድር ከነሶ እግሪ ይቐየድ ከም ዘሎ ወከል ኣገልግሎት ዘርኣ ኤርትራ ዞባ ማእከል ሓቢሩ።

እዚ ብወዛባ መንእሰያት ሰራሕተኛታት ሞጣሖትኡ ዞባ ማእከል ዝተወደበ ውድድራት ከነሶ እግሪ ካብ ዙላለፈ 04 ሚያዝያ ኣትሒዙዩ ኣብ ሜዳታት ካልኣይ ደረጃ ኣብያተ ትምህርቲ ቀይሕባሕርን ደንደንን ዝቐየድ ኣሊ።

ኣቡዚ ብረከብ ኣብ ሜዳ ካልኣይ ደረጃ ቤት ትምህርቲ ቀይሕ ባሕሪ ዝተኻየደ ናይ መኽፈቲ ጸወታ፣ ቀዲመን ናብ ሜዳ ዝኣተዋ ጋንታታት ዋርኳይን ከብንያ መግዛኢያ ሓረትን እየን ነይረን። ኣቡዚ ብዘሐልል ምኽኻኽ ገይመረ ጸወታ፣ ቀዲማ ከብንያ መግዛኢያ ሓረት እያ ኣብ ዓሸራይ ደቒቕ ናይቲ ጸወታ ብመንዲ ደንደንን ዝተሰነየት ሓጎስ ኣብርሃ ሓደ ጎሎ ኣቢላ ዕዳጋ ሓሙሽተ ጎሎ ኣቢላ ኣብ ምዕራፍ ክትሓዝ ክኢላ።

ካልኣይ ጸወታ ብመንዲ ዓዲ ሓጎስ ኣብ ዝተኻየደ ጸወታ ከብንያ መግዛኢያ ሓረት ብሓሊፍ ጋንታኣ ኣስመላሽ ብርሃነ ኣብ መባል 30 ደቒቕ ካልኣይቲ ሹዮ ኣመዛቢቱ ፣ በዚ ወጽኢት ደማ ከብንያ መግዛኢያ ሓረት ክልተ፣ ዋርኳይ ደማ ባዶ ንዕረፍቲ ኣምራሐን።

ድሕሪ ዕረፍቲ ተጻወትቲ ጋንታ ዋርኳይ ዝተባረሑ ክመላኸ ኣብ መባል 57 ደቒቕ ቁጽሪ 17 ማልያ ለበሱ ብበጾወት ፊሊሞን ኢናብ ቀዳመይቲ ጎል ኣመዛቢባሞ። ይኸኖንምር ተጻዋታይ ከብንያ መግዛኢያ ሓረት ኣስመላሽ ብርሃነ ኣብ መባል 57 ደቒቕ ንጽኡ ካልኣይቲ ንጋትኡ ደማ ሳልሳይቲ ሹዮ ብምግዚጋቡ ንብጻወትቲ ዋርኳይ ተሸዉ ኣቑሪፃምሩ። መትሓዚ ዝተኣናም ተጻወትቲ ጋንታ ሓረት፣ ኣብ መባል 67፡70ን 78ን ደቓይቕ ብመንዲ ርብል ግደይ ሰለስተ ሹዮታት ብምምዝጋብ ኒታ ኣብ መባል 89 ደቒቕ ካልኣይቲ ሹዮ ብመንዲ ርብል ጎይቶኣም ዝርኸቡ ዋርኳይ 6ለ2 ብዘየኻ ወጽኢት ኣሸፋታ። ተጻዋታይ ጋንታ ሓረት ርብል ግደይ ብለጽ ተጻዋታይ ናይዚ ግጥም ኮይኑ ብምውዳል ሽልማት ክወሃቦ ኣብ ዝተገብረሉ ዕለት ዓቢ ሽልማት ተዋህቦ።

ኣብ ከተማ ደቀምሓረ ዝተኻየደ ናይ ኣዋርሕ ጸወታ ኣብ ዓወት ጋንታ ሓረት ኣቢላ ኣብ ዓወት ጋንታ ሓረት ኣቢላ ኣብ ዓወት ጋንታ ሓረት ኣቢላ

ዜና ቁጽሊ

ሚርያም ኣብርሃም

ብራዚል - ህጻናት ብፋስ ተቐቲሎም

ኣብ ከተማ ብሉሜኑ - ብራዚል፡ ኣብ ሓንቲ መወዳሊ ህጻናት 4 ቀልዑ ብዜስ ድሕሪ ምቕታሎም፡ እቲ ፍጹመ ኣብ ህዝቢ ከቢድ ሰንበደ ከምዘፀረ ተሓብሩ።

ነቲ መጥቃዕቲ ዙሪያኡ ወዲ 28 ዓመት ዋርጠሩ፡ ነቲ ገዝነ ምስ ፈጸመ ባህሉ ናብ መደቡ ፖሊስ ከይዱ ኢዱ ከምዘለዉ ኣዘዘ። ፖሊስ ናይታ ከተማ ንጋዜጠኛታት ኣብ ገለፆ ሓቢፉታ ገለጸ።

ቡቲ ዝሬጸሞ ኣሰቃቒ መጥቃዕቲ ካልኦት 4 ህጻናት'ውን ብኾበድ ቁሰሉም ኣብ ሕማቕ ኩነታት ከምዝርከቡ ዝሓቡ ጸብጻባት፡ ቁጽሪ ምዉታት ከይዛይደ ተሰጊኡ ከምዘሎ ኣመልኪቶም።

እቲ መጥቃዕቲ ኣብ ዝተፈጸመሉ እዋኑ ኣቡቲ መወዳሊ ህጻናት ኣሰታት 40 ህጻናት ከምዝሰፈሩ ዝሓቡ ሰብጣዚ ከተማ ብሉሜኑ፡ ኣባላት ጸጥታ ናይ'ታ ከተማ ድሕሪ ዝወሰድዎ ስጉምቲ እቲ ጥርጠር ካብቲ ነብ. ክርሕቕ ከምዘዘገደደ ገለጸሙ።

እቲ ጥርጠር ኣማኢት ጠየይት ዙሓዝ ብረት'ውን ዓጠቕ ከምዝሰረ ዝሓበረ ፖሊሱ ዕማ ናይ'ቲ መጥቃዕቲ ከምኡ ደማ ኣብ መንነ ግዳያትን ጥርጠርን ዘሎ ምትእስሳር ንምፍላጥ መርመራ ክቐይድ ጀሚሩ ከምዘሎ ኣፍሊጡ።

ቡቲ ዝተፈጸመ መጥቃዕቲ ከተማ ብሉሜኑ ኣብ ኣትርጋበላ ክፍሉሃገር ሳንታ ካታሪና ናይ ሰለስተ መሓላቲ ሓዘን ክኣወጅ እኽለ። ኣብዮትዓምህርቲ እታ ከተማ ደማ ካብ ረብዕ ጀሚረን ክሳብ ሉሚ ዓርቢ ተግጽየን ከምዝሰዋ፡ ኣመሓዳሪ ናይ'ታ ክፍሉሃገር ሓብሩ።

እቲ መጥቃዕቲ ኣብ ብራዚል ናይ ፈለማ ተርእዮ ከምዝዩነሳ ዝሓቡ ጸብጻባት፡ ኣብ 2021 እውን ሓደ ዕጡቕ ኣብ መወዳሊ ህጻናት ብዝኾፈቶ ተኸሲ 3 ህጻናት ዝርከቡሉም 5 ሰባት ተቐቲሎም ምንባሮም የመልክቱ።

ኣብ ብራዚል፡ ብሃንሽ. ዋንኡ ብሕታዊ ብረትን ካልኣን ዓመታዊ ዓርተታት ኣቡሉት ሰባት ከምዝቐተሉ ጸብጻባት እታ ሃገር ደጠቕሰ።

ኢራንን ሰዑዲ-ዓረብን፡ ዝምድናኣን የሐይላ

ሚኒስተራት ጉዳያት መጀኢ ሰዑዲ ዓረብን ኢራንን፡ ድሕሪ 2016 ንሬስማ እዋን ቀጥታዊ ርክብ ከምዝቐየዱ ማሽሩት ዘና ዓለም ኣቓሊሐን።

ሰዑዲዊ ልኡል ፈሰል ቢን ሳልማንን ኢራናዊ ሐሴን ኣሚርን ትማሊ ሓመስ ኣብ ቻይና ኣብ ዙዩድዎ ርክቡ፡ ክልተአን ጎረባብቲ ሃገራት ተባቲኾ ንዘጽንሐ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድናኣን ናብ ንብር ንምምላስ ክሰርሑ ተሰማሚያምን።

ሰዑዲ፡ ኣብ ከተማ ጠሃራን ዝሰረ ቆንሰላ ኣብ 2016 ብኢራናውያን ናዕቢትኣት ምስ ተጠቕዑ፡ ምስ ኢራን ዝሰረ ርክብ ብኡ ንብኡ ከምዝዘንቶ ይዝከር።

ሕጂ ግዜ ክልተአን ሃገራት ኣብ ሪያድን ጠሃራንን ዳግማይ ኤምባሲታትን ቆንስላትን ንምኽፋት ዘኽእለን ሰምምዕ ንምርኽታም ይጸንዋ ከምዝሰዋ፡ ሚኒስተር ጉዳያት መጀኢ ሰዑዲ ዓረብ ኣቐዲሙ ሓቢሩ ነይሩ።

ኢራን ብ19 መጋቢት ኣብ ዝሰየየ መግለጺ፡ ፕረዝደንት ኢብራሂም ራኢሲ፡ ነቲ ካብ መራሒ ሰዑዲዓረብ ንጉስ ሳልማን ቢን ዓብደልዓዚዝ ኣልሰዑድ ዝተላእኩሉ - ናብ ሪያድ ወግዓዊ ዑደት ክፍጸም ዝሓትት ዕድመ ብሓጎስ ከምእተቐበሎ ሓቢራ ነይሩ።

ሰዑዲዓረብን ኢራንን ብሃንሽ.'ቲ ኣብ መንነአን ሻሕኒሩ ዝጀንሐ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድና፡ ኣብ ከም የመንን ሶርያን ዝኣመሰለ ሃገራት ማእከላይ ምብራቕ ኣጠዘዛልዐ ግጭታት፡ ተጻርርቲ ንዘቑሱት ወገናት ክድግፉ ምጽንሐን ይፍለጥ።

እዚ ሕጂ ኣብ መንነ ሰዑዲዓረብን ኢራንን ዝመስረት ዘሎ ሓዲሽ ዝምድና፡ እንተላይ ነቲ ኣቡቲ ዞባ ሃዚሕ ዓመታት ኣቑጺሩ ዝርከብ ግጭትን ዕርድርን ናብ ሓዲሽ ናይ ምርግጋእ ኣንፈት ዘምርሕ ምዃኑ፡ ምስቲ ጉዳይ ቅርበት ዘለዎም ዝተፈላለዩ ወገናት ይሕብሩ።

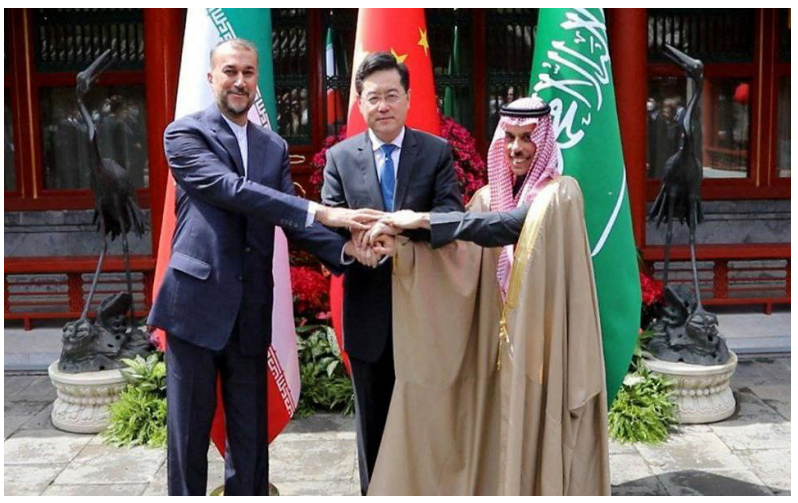

ደቡብ ኣፍሪቃ - ቅልውላው ጸዓት ንምቕላል ዝተኣወጀ ህጹጽ ናይ ሓደጋ እዋን ይለዓል

መንግስቲ ደቡብ ኣፍሪቃ፡ ኣቡታ ሃገር ንዘዮንስኦ ናይ ጸዓት ቅልውላው ንምቕላል፡ ኣብ ዝሓለፈ ወርሒ ለካቲት ዝኣወጀ ህጹጽ ናይ ሓደጋ እዋን ከምዝልዓለ፡ ካብታ ሃገር ዝተራኸመ ዘና ሓብሩ።

እቲ ተኣዋጁ ገጀንሐ ሕጽረት ጸዓት ንምኽባይ ዝጸለመ ህጹጽ ናይ ሓደጋ እዋኑ ነቲ ዓንቃጺ ኮይኑ ገጀንሐ በደኽራሲያዊ ኣሰራርሓ ክፈትሕ ኣኽኢልዎ ምጽንሑ'የ መንግስቲ ደቡብ ኣፍሪቃ ገሰልጸ።

ደቡብኣፍሪቃ ብሃንሽ. ሕጽረት ጸዓት ኣብ ከቢድ ማሕበረቁጠባዊ ቅልውላው ተሸምጣ ከምዝነበረ ዝሓቡ ጸብጻባት፡ ሰሉስተ ሚእቲ ነጋዳታ ንሰልፊ ዝጸንሑ ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ከምዝተዓወጁ ይዝከር።

ሰቡ-መዛ እታ ሃገር፡ ኣብዚ እዋን ነቲ ዝተፈጥረ ቅልውላው ንምቕላል ሓድሽ ኮሚተ ከምቖመጡ፡ ነቲ ጉዳይ ብመንፈ'ቲ ኮሚተ ንምፍትሑ ስጉምቲ ከምዝወሰዱን ኣረፂኦም።

መንግስቲ፡ ነቲ ዝተኸሰተ ሕጽረት ንምቕላል፡ ኣቡታ ሃገር ቀረብ ሓደለ. ኣሊክሳንደር ቡዙለረ ደዕድል ከምዝሎ ጸብጺዱ ይሕብሩ።

እቲ መንግስቲ፡ ብተወሳኺ፡ ኣገልግሎት ጸዓት ናብ ገጠር ንምስፋሕ ዝተገብረ ጻዕሪ ከምዘሎ ኣፍሊጡ።

ሕ/ኤውሮጳ - ናህሪ ዋጋታት ኣብ ኣሰካፊ ደረጃ በጺሑ

ኣብ ብዙሓት ኣጦት ሕብረት ኤውሮጳ ተኸሲቱ ዘሎ ናህሪ ዋጋ ናይ መሳረታዊ ጠለባት ብሓፈሻ ናይ መግቢ ድማ ብፍላይ ኣብዚ እዋን ኣብ ኣሰካፊ ደረጃ በጺሑ ከምዝዓወቱ ዝሓቡ ጸብጻባት ሓቢሮም።

ፈሊፕ ሌይን ኣብ መግለጺኡ ወሲኹ፡ እዚ ብሃንሽ. ቁጠባዊ ዝቐነጠ ተኸሲቱ ዘሎ ናህሪ ዋጋታት መግቢ፡ ናብ ዝለዓለ ጥጋዚ ከየብጽሐ እኽሎ ቅልጠፍ ስጉምቲ ክወሰድ ጸዊዑ።

ቁጠባዊ ጸብጻባት ሕብረት ኤውሮጅ ኣብ ዝሓለፈ መጋቢት ዝተመዝገበ ምኽቋቕል ዋጋ ኑዩይ፡ ዋላኳ ኣብ ናህሪ ዋጋ መሳረታዊ ሃለኽቲን ኣብ ቁጠባዊ ዝቐነጠን ናይ ምኽባይ ምልክታት እንተርኢዩ፡ ካብ ዓቕሚ መብዜኦትኡ ክሓል ሕብረተሰብ ናይቲ ሕብረት ንላዕሊ ምዃኑ የረድኡ።

ብሃንሽ. ለቡዳ ኮሮና ቫይረስን ወተሃደራዊ ቅልውላው ዩክሬንን ኣቡታ ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ ከቢድ ማሕበራቁጠባዊ ቅልውላው ኣጋጢሙወን ከምዝሎ እዩ ዝሕብር።

ናብ ንብር ንምምላስ ዓቢኡ ከምዝሰርሕ ድሕሪ ምሕባር፡ እየም ኣብ ብልሽውና ተዋፊርም ጠንቂ ዝተፈላለዩ ማሕበራ ቁጠባዊ ሽግራት ዝኾኑ ዘለዉ ወገናት ሕጋዊ ስጉምቲ ክወሰዶምም ምዃኑ ኣጠንቂቑ።

ተወሳኺ . . .

ኣብ ናይጀርያ፡ ሓደ ኣርሓ ደርያ እናሻዕ ብምንቃው፡ 'ጎረባቢቲ ረበሹ' ተባሂሉ ብበትፍርዲ ክሕረድ ምፍራዱ፡ መዛረቢ ማሽሩት ዘና ዓለም ኮይኑ።

ደርያ ናብ በት ፍርዲ ክቐርብ፡ ሕጊ ተፈጥሮ ብዘለዎ ባህርያቱ ክኽሰስን ተሰማጋን ተራእዮን ዘይፈልጥ ሃገር ምዃኑ ዝዛረቡሉ ወገናት፡ እቲ በትፍርዲ ናይጀርያ ዝለዎ ወሳነ'ውን ኣዘዙ ኣገራሚ ምዃኑ ገለጸሙ።

እቲ ደርያ ጉዳዩ ብበትፍርዲ ክርኢ ዝኸኣሉ ኣቡቲ ነብ. ዝርከቡ ጎረባቢቲ፡ "ለይቲ ለይቲ፡ እናቐለወ ካብ ድቃና የብራብረና ኣሎ" ክብሉ ናብቲ በትፍርዲ ድሕሪ ምጥርጣም እዩ።

በዚ ኸኣ እቲ በትፍርዲ ክሕረድ ከምዝወሰነ ተፈሊጡ።

ዋና ናይቲ ደርያ፡ ነቲ ብሮን ተቐቢሉ ንደርያኡ ክሓርዶ ትእዝዘ ተዋሂቡዎ ኣሎ። ነቲ ትእዝዘ ምስዘተግብር ድማ ብሕጊ ከምዝቐጸዕ መጠንቀቕታ ተዋሂቡዎ ደርኒቡ።

ዋላኳ መወዳኢታ ዕጫ ናይ ዝኾነ ደርያ ማሕረድቲ እንተኾኑ ከምዝ ዝበለ ዘይዝከር ተርእዮ ኣብ ደርያ ክፍጸም ግኑ ቅድሚ ሉሚ ተሰማጋን ተራእዮን ከምዘይፈልጥ፡ ብዙሓት ሰባት ናብ መራኸቢ ብዙሃን እናቐረቡ ስምኒታቶም ይገልጹ ኣለዉ።

ተረኛ ፋርማሲ
ፋርማሲ ናጽኑ

ዕለት
7/04/2023

ጎደና 176-3 ቁ.8፡ ነብ. ሚ/ሪ ትምህርቲ

ቁ.ሰልኪ.
122035

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

Sabur Printing Services